

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

MADŽARŠČINA
KOT DRUGI JEZIK NA NARODNO
MEŠANEM OBMOČJU V PREKMURJU

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 14. junij 2011

SPLOŠNA MATURA

1A**a) szöveg****Felmérést készítene az ombudsman az iskolai erőszakról**

Míg 2000-ben még csak évi 1–2 panasz érkezett az iskolai erőszak miatt, mára heti 1–2 ilyen jellegű problémával keresik fel az oktatási jogok ombudsmanát – hangzott el az ombudsmani hivatal szerdai sajtótájékoztatóján.

Aáry-Tamás Lajos, az oktatási ombudsman közölte: hamarosan országos vizsgálatot indítanak az ügyben, amellyel megpróbálnak megoldást találni a fiatalok között, illetve az iskolában terjedő agresszióra. Az erről szóló tanulmány leghamarabb jövő tavasszal készülhet el. Idén eddig összesen 30 esetben indítottak vizsgálatot iskolai erőszak miatt, de számtalanszor előfordult, hogy az oktatási intézmények fenntartói, illetve dolgozói tanácsot kértek tőlük a témában.

A legtöbb panasz a személyiségi jogok megsértése miatt érkezik, de egyre többször tesznek panaszt a diákok bántalmazása miatt is. Ma már csökken a diákverések száma, de megtörtént például, hogy egy kamasz annyira kihozta a sodrából a tanárát, hogy az órákra bezárta az iskolai zuhanyzóba. Az is előfordult, hogy egy pedagógus úgy megvert egy gyereket, hogy az kórházba került, és 8 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett.

Az ombudsman szerint ugyanakkor sokkal több bejelentés érkezik arról, hogy a fiatalok egymást bántalmazzák, a pedagógusok pedig többnyire tehetetlenül nézik ezt. Egyre gyakrabban fordul elő az, hogy a tanárokat éri bántalmazás a diákok vagy a szülők részéről.

Az oktatási ombudsman intézményét 1999-ben alapították Magyarországon, és azóta is egyedülálló Európában. Alig egy tucatnyi munkatárssal, 16 milliós szakmai költségvetéssel dolgoznak. Évről évre többen fordulnak hozzájuk, és a biztos szerint az általuk kiadott ajánlások 98 százalékát el is fogadják. Az oktatási ombudsman honlapjára évi 3,5 millió esetben kattintanak – ezzel a magyarorszag.hu internetes portál felmérése szerint az 5. legnépszerűbb hazai weblap közé tartozik az oldal.

1.	I	1
2.	H	1
3.	I	1
4.	H	1
5.	I	1
6.	I	1
7.	H	1
8.	I	1

(8 pont)

b) szöveg**Az utazási irodában**

– Jó napot kívánok!

– Jó napot! Tessék, miben segíthetek?

– Az akciós nyaralások után szeretnék érdeklődni. Az egyik napilapban olvastam, hogy Önök erre specializálódtak.

– Igen, ezek képezik kínálatunk nagyobbik részét, de az egzotikus távoli országokba való utazások terén is az egyik vezető iroda vagyunk. Mi érdekelné Önt: tengerparti nyaralás vagy inkább az ilyenkor kevésbé keresett hegyvidék?

– A tengerpart érdekelne. A gyerekek még kicsik, miattuk fontos, hogy legyen fürdési lehetőség. Tavaly ilyenkor a hegyekbe mentünk, mivel árban nagyon kedvező volt, de megbántuk, mert a kicsik nem érezték magukat annyira jól. Utána is hiányérzetük volt, mintha nem is nyaraltunk volna. Pedig

szinte mindennap elmentünk a közeli fürdőbe, sokat kerékpároztunk, túráztunk. De számukra a tenger az igazi!

– Van már konkrét elképzelésük arról, melyik tengerparton szeretnének pihenni?

– Az előző években a horvát tengerpartra jártunk, Dalmáciába és Isztriába. De látva az újságokban a távolabbi országokban szervezett nyaralásokat, úgy tűnik, azok sem drágábbak. Görögországra vagy Bulgáriára gondoltunk.

– Bulgária most tényleg nagyon felkapott lett. A repülőssel együtt is alig drágább a horvátországi nyaralásoknál. Van egy nagyon kedvező ajánlatunk: félpanziós ellátással háromcsillagos szállodában egy hétre 430 euró per fő. Hány évesek a gyerekek? Közös szobában hatéves korig csak harminc százalékot fizetnek, hattól tizenkét éves korig pedig ötven százalékot.

– Az ikrek hétévesek, a lányunk pedig 11. Három gyerekkel is kérhetünk közös szobát?

– Természetesen, ha a két kicsi például egy ágyban alszik.

– Az nem jelent gondot, szeretnek is együtt aludni, nagyon kötődnek egymáshoz. És mikor vannak indulások ebben az árban? Gondolom, nem egész nyáron.

– Így van. Ez az ár július 12-ig és augusztus 15-től érvényes.

– Ó, ez éppen megfelel, szeretünk a nyár elején nyaralni, akkor a gyerekek nem nyagognak egész nyáron, hogy mikor indulunk már.

– Ne is keressek Önnek más ajánlatot? Például a görög szigetekre? Bár el kell mondanom, hogy minden ügyfelünk, aki ezt a bulgáriai szállodát választotta, elégedett volt. Nagyon finom és bőséges a kaja, a szállodának saját strandja van, minden nagyon tiszta.

– Köszönöm, nem. Maradunk Bulgáriánál. Tudna esetleg valamilyen prospektust adni, hogy megmutassam a családnak?

– Hogyne, tessék, a szállodáról pedig a honlapunkon talál még több információt és képet. Mindenesetre adok egy görögországi prospektust is.

– Nagyszerű. A hétvégén átnézzük az anyagot, megbeszéljük, és a jövő hét elején jelentkezem.

– Azt javaslom, ahogy döntöttek, jöjjön be, mert nagy az érdeklődés, és ha befizeti legalább az összeg felét, további tíz százalék kedvezményt kap. Ezért már érdemes mihamarabb dönteni.

– Igyekezni fogunk. Köszönöm a tájékoztatást. Viszontlátásra!

– Viszontlátásra!

1.	mert úgy értesült, hogy ez az iroda kínál akciós nyaralásokat	2
2.	a kedvező ár miatt	1
3.	mintha nem is nyaraltak volna <i>vagy ue. másképpen megfogalmazva</i>	1
4.	Horvátország	1
5.	mert azok sem drágábbak <i>vagy ue. másképpen megfogalmazva</i>	1
6.	nagyon	1
7.	három	1
8.	ha az ikrek egy ágyban alszanak	1
9.	a július 12. előtt	1
10.	nagyon elégedettek voltak	1
11.	hogy nagyobb kedvezményt kapjanak <i>vagy mert nagy az érdeklődés</i>	1

(12 pont)

1B**a) szöveg**

1.	mert hosszabb ideig használják a telefont	1
2.	fiziológiai károsodás, a normális kapcsolattartás hiánya	2
3.	Nem (1 pont), mert a reklámoknak nagyobb hatásuk van (1 pont). <i>Vagy ugyanez másképpen.</i>	2
4.	az agydaganat gyakoriságát a mobilozók körében	1
5.	aki tíz éve használ mobilt, annál négyszer nagyobb a hallóideg-daganat lehetősége	1
6.	más a fejméret és a fejstruktúra <i>vagy</i> a fejlődő szervezet érzékenyebb	1
7.	hogyan eddig Magyarországon nem végeztek kutatást a mobiltelefonok gyermekekre gyakorolt hatásáról <i>Vagy ugyanez másképpen.</i>	1
8.	(házirenddel) szabályozni a használatukat	1
9.	hogyan mindig elérhessék gyermekeiket	1
10.	az sms-ezést	1

(12 pont)

b) szöveg

1.		
1.	H	1
2.	I	1
3.	H	1
4.	I	1
5.	I	1
6.	H	1
7.	I	1
8.	H	1
2.		
1.	Környezettudatos Vállalatirányítási Egyesület	2
2.	Arra utal, hogy ezzel pénzt takarítanak meg. <i>Vagy ugyanez másképpen.</i>	2

(12 pont)

c) szöveg

F
D
E
B
C
A

Minden helyes válasz 1 pont.

(6 pont)

2A**1.**

játékokat	1
Rubik-kockával	1
részeire	1
magyaroknak	1
sokkal	1
programozója	1
országból	1
kockához	1
műanyagból	1
játékokon vagy játékokról	1
annyira	1
kockaversenyekre	1

(12 pont)

2.

szeretné vagy szereti	1
mondhassa	1
játszanak	1
osztjuk	1
ragasztunk	1
jöjjön le	1
alkalmazni	1
szokott	1

(8 pont)

3.

a) C	1
b) D	1
c) B	1
d) A	1

(4 pont)

4.

nagyobb vagy legnagyobb	1
pénzügyi	1
gyengülése	1
amerikai	1
mérete(ke)t	1

(5 pont)

5.

a) megvizsgálta	1
b) kihívták	1
c) Leolvastam	1

(3 pont)

6.

2008 júliusa óta a szlovén autópályán is kötelező a matrica használata.
*A mondat szórendje más is lehet. Egy szerkezeti hibával 2 pont,
két hibával 1 pont, három vagy több hiba esetén 0 pont adható.*

(2 pont)

7.

Beírási sorrend:
mert, amikor, aki, ahol, azonban

Minden helyes válasz 1 pont.

(5 pont)

8.

Beírási sorrend:
C, A, E, B, D

Minden helyes válasz 1 pont.

(5 pont)

9.

A lendvai várát először 1192-ben említik. A 16. században itt nyomtatták az első könyvet a mai Szlovénia területén. 1973 óta galéria és múzeum működik benne.

A helyes fordításért mondatonként 2-2 pont adható. A pontszám a tartalmi és nyelvi megfelelés függvényében adható meg.

(6 pont)

(50 pont)

2B

A műfaji és a tartalmi követelményeknek való megfelelés: 8 pont (lásd: ÉK 2007, 10–11. oldal)

Nyelvezet: 9 pont (lásd: ÉK 2007, 10–11. oldal)

Szerkezet: 3 pont (lásd: ÉK 2007, 10–11. oldal)

3

A jelölt dolgozatában a szempontoknak megfelelően megpróbálja elvégezni az alábbiakban leírtakat.

Ismerteti a szövegrészlet előzményeit: **3 pont (alkalmazás és elemzés).**

0 pont: Nem vagy rosszul ismerteti az előzményeket.

1 pont: Hiányosan, illetve csak részben jól ismerteti az előzményeket.

2 pont: Jól, de kevésbé elmélyülten ismerteti az előzményeket.

3 pont: Jól, teljességre törekedve ismerteti az előzményeket.

Pl.: Pacsirta távollétében a szülők felszabadultak: élénk társasági életet éltek. Az apa ezt az estét a »Párducok« társaságában töltötte, kártyáztak és ittak. Ittasan, zaklatott állapotban indult haza. Otthon a felesége a szokatlan kimaradás miatt aggódott. Nyugtalanságában hosszú évek után először zongorázni kezdett, ezzel felidéződött életének egy boldogabb szakasza. Ekkor érkezett meg komor hangulatú férje, és bekövetkezett az évek óta készülődő, nagy leszámolás.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám az összegzés minőségének mértékével arányosan adható meg.

Megvizsgálja az apa és az anya felismerését: **6 pont (alkalmazás és elemzés).**

Egy-egy felismerés megvizsgálása 3-3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul vizsgálja meg a felismerést.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól vizsgálja meg a felismerést.

2 pont: Jól, de kevésbé elmélyülten vizsgálja meg a felismerést.

3 pont: Jól, teljességre törekedve vizsgálja meg a felismerést.

Pl.: Az apa ittasan, zaklatottan, sírva és ordítva beszélt feleségének a lánya iránt érzett elfojtott érzelmeiről. Megfogalmazta felismerését: meggyőződése, hogy feleségével nem szeretik, sőt gyűlölik, utálják a lányukat. Meggyőződése, hogy jobban érzik magukat, ha nincs a közelükben. Sőt úgy érezte, mindenkinek jobb volna, ha nem is létezne.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Pl.: Az anyát a számvetés felkészületlenül érte, ezért nem akart a valóságról beszélni. Vajkayné zaklatott volt, fájdalmat okozott neki férje minden kimondott szava, fölháborította kegyetlen őszintesége, ezért fellázadt: anyaként és nőként is meg akarta védeni a lányát. A férj reakcióját látva – saját valódi érzelmeit meghazudtolva – fogalmazza meg: lányuk számára az a legjobb, ha az ő védőszárnyuk alatt marad továbbra is. Férjét kétségbeesetten próbálja meggyőzni saját igazáról, és arra vágyik, hogy férje is ezt tegye. A megoldhatatlan helyzet megoldását az irgalomban látja.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Kifejti véleményét az áldozat kérdésében, és megindokolja azt: **3 pont (szintézis és értékelés).**

0 pont: Nem fejt ki véleményét.

1 pont: Felszínesen fogalmazza meg véleményét.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan fejt ki véleményét.

3 pont: Teljességre törekedve, meggyőzően fejt ki véleményét.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet a megfogalmazottakkal.

Szerkezet: 3 pont (lásd ÉK 2010, 12. oldal)

Nyelvezet: 10 pont (lásd ÉK 2010, 13. oldal)